

		Osztályozás	
		91(439 Bp) 09	
Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Hely	
Szerző: JÁRAI Ferenc		Idő	
Cím:		'1963'	
Forrás: AUTÓBUSZ		Személy	
Bazilikától a Vig színházig		Helyszám	
(Hely)	1963. jan. 24.	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Ha elhagyjuk a Bazilikát, s tovább megyünk a Bajcsy Zsilinszky úton, feltűnik, hogy bár a főváros egyik főútvonalán járunk, amelynek a forgalma is nagy, mégis az üzleti forgalom meglehetősen gyenge. Nagyrészt vas- és fémszerelvény szaküzletek, mezőgazdasági géparusító üzletek és kereskedelmi kirendeltségek foglalják el az üzlethelyiségeket. Jó néhány üzlethelyiség még

ma is raktárnak szolgál, bár komoly intézkedések történtek, hogy ez a fontos főútvonal nagyobb szerepet töltsön be a főváros üzleti életében.

A Bajcsy Zsilinszky út házaira erősen rányomta bélyegét a polgárosodni kezdő város építkezési stílusalansága. Jelentősebb műemlékjellegű épületet nemigen láthatunk, a szórakozóhelyek közül is csupán a Toldi mozi az említésre méltó.

A Marx tér a főváros egyik legforgalmasabb pontja. Ez érthető, mivel itt találjuk a Nyugati pályaudvart, ahonnan a reggeli órákban ezrével özönlenek a vidékről érkezők, s ide torkollik a Váci út is, amelyen az Újpest, Rákospalota felől érkező villamosok, autóbuszok hozzák be az újabb tizezreket.

A Nyugati pályaudvar helyén állt, Pest városának első indóháza, ahonnan 1846. július 15-én megindult az első pöfékelő gőzmozdony Vác felé. Igen fényes ünnepek között történt meg ez a nagy jelentőségű esemény. Jelen volt az ország nádora is, valamint Széchenyi István és Kossuth Lajos és újjongó ezrek éljenzése közben indult el diadalútjára a vasút.

1887. november 28-án ugyan-csak jelentős esemény színhelye volt ez a hely. A díszes meghívóval invitált vendégek, no meg a sok száz főnyi kíváncsiskodó figyelte meg, miként indul el az a boszorkányos masina, „amelyet ló nem húz, gőzgép nem vontat”, hanem valamilyen „villámos” erővel működik. Álmélkodva csodálta a „zajtalan eleganciával surranó, díszes külsejű kocsit.” Ez volt a pesti villamos születésnapja. A régi indóház már eltűnt, átadta a helyét a francia De Serres építész művének, a jelenlegi 25 ezer négyzetméter alapterületű nagy üvegcarnoknak.

Ha utunkat a Szent István körúton folytatjuk, álljunk meg egy pillanatra a Visegrádi utcánál és emlékezzünk. Kiemelkedő jelentőségű esemény színhelye volt a Visegrádi utca 15. számú épület. Itt alakult meg 1918 november 20-án a Kommunisták Magyarországi Pártja. Ennek az épületnek egyik lakásában szerkesztették a Vörös Újságot. Jó ideig Szamuely Tibor is ebben a házban lakott, s az itt gyülekező munkásoknak a ház ablakából mondták el izzóhangú beszédeiket a munkásmozgalom vezérei.

Ha tovább haladunk, a Vig-színházhoz érünk. 1896-ban a millenniumi ünnepek alatt nyitotta meg először kapuit. Az egyemeletes, kupolás épület Fellner és Helmer bécsi műépítésszek tervei alapján készült. Valaha külföldi, jórészt francia darabokkal szórakoztatta a közeli Lipótváros jómódú polgárait. A régi színlapokon találkozhatunk a legnevesebb színészek nevével. Csontos. Rózsahegy, Uray. Törzs és nem utolsó sorban Hegedüs Gyula, aki egy ideig igazgatta is a Vigszínházat. Nevét utca is őrzi a színház közelében. A Vigszínház a második világháborúban súlyosan megsérült, a kupolája beomlott. Ma már azonban újra a régi pompájában tündököl, a nézőtere egyike a legmodernebbeknek. A színházépület előtt két mellszobrot találunk. Az egyik Zrínyi Miklóst, a másik Petőfi Sándort ábrázolja.

Járai Ferenc